

Vurdering av fire alternativ for framtidas helse- og meistringstenester i Vinje

«Heilskapleg innsatstrapp» som felles rammeverk for prioriteringar og tenesteutvikling i Helse og meistring

Workshop alternativanalyse 23. mars 2026 kl. 12-14:15

Beskrivelse av fire ulike alternativer for framtidens helse- og meistringstenester i Vinje

- Alternativene og indikatorene er utviklet på felles utviklingssamling på Åmot 26. februar 2026
- Alternativene vurderes og skåres av ledere og tillitsvalgte i Helse og meistring 23. mars 2026

Beskrivelse av de fire alternativene for å møte framtidens behov for helse- og omsorgstjenester i Vinje

	Alternativ 1 Stor	Alternativ 2 Medium+	Alternativ 3 Medium	Alternativ 4 Mini
Hovedkjennetegn	Videreføre dagens praksis (tjenestenivå, dekningsgrad, organisering og antall lokasjoner) innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Nytt HDO bygg på Rauland, legge ned eksisterende HDO på Norheimstunet og Rauland og nytt kombibygge på Åmot med 24 plasser	Samling av alle døgnbaserte tjenester
Indikatorer	Tre lokasjoner	Tre lokasjoner	To lokasjoner	En lokasjon - alt på Åmot
Sykehjem langtid	Utbygging av 13 nye plasser fram mot 2040	Redusert vekst i antall sykehjemsplasser, erstattes med flere HDO	Ingen flere sykehjemsplasser i 2040	Ingen flere sykehjemsplasser i 2040, 23 plasser - lang+kort
Sykehjem korttid/avlastning	Som i dag	Som i dag	Økt andel korttidsopphold	Økt andel korttidsopphold
Boliger med mulighet for døgn tjenester (HDO)	24 nye HDO på Rauland To lokasjoner	Utvidelse fra 16-24 plasser i nytt bygg på Rauland og nytt bygg på Åmot med 24 plasser	Utvidelse fra 16-24 plasser i nytt bygg på Rauland, legge ned HDO på Øvre Vinje og nytt kombibygge på Åmot med 24 plasser	24 nye HDO kun på Åmot En lokasjon
Boliger med fellesfunksjoner og servicevert i Åmot for eldre innbyggere over 67 år	Ingen	Ingen	25	50
Flere leiligheter tilpasset eldre i Rauland og Åmot			Ja	Ja
Hjemmetjenester	Som dagens dekningsgrad tre soner	Som dagens dekningsgrad tre soner	Felles hjemmetjeneste med to framskutte baser	Felles hjemmetjeneste med to framskutte baser
Digital hjemmesykepleie	Nei	Ja	Ja	Ja
Digital hjemmeoppfølging fra legevakt/LMS	Nei	Ja	Ja	Ja
Paktisk bistand	Som dagens praksis	Som dagens praksis	Redusert nivå, kun de med vedtak om helsetjenester	Redusert nivå, kun de med vedtak om helsetjenester
Aktivitetstilbud med gode transportløsninger	Som dagens praksis	Dag/kveld økt frekvens per uke	Dag/kveld økt frekvens per uke	Dag/kveld økt frekvens per uke
Sosiale møteplasser med middagstilbud	Viderutvikle seniortreffsteder	Viderutvikle seniortreffsteder	Ja, tilgjengelig alle ukedager	Ja, tilgjengelig alle ukedager

Har dere innspill til tydeligere beskrivelser av alternativene?

Kvalitative dimensjoner som skal vurderes ved de ulike alternativene for framtidens helse og mestringstjenester i Vinje

Folk

Mulighet til å skape et godt arbeidsmiljø, hvor ansattes kompetanse nyttiggjøres, robust arbeidsstokk, mulighet for rekruttering og tid til ledelse og innovasjon

Kvalitet for brukerne - fag

Mulighet for utvikling av et godt fagmiljø og mulighet for rekruttering, samdrift mellom tjenester i kommunen og evne til å gi gode tjenester til innbyggerne nå og i framtiden

Økonomi

Mulighet for bemanningseffektivitet, effektiv logistikk, drift og mulighet til å levere tjenester driftseffektivt, redusere behov for eksterne kjøp av tjenester

Samfunnseffekter og politisk vilje

Her vurderes effekter for innbyggerne og effekter utenfor selve tjenesten som omdømme, miljøavtrykk og mulighet for vekst.

Politisk vilje: Mulighet for politisk flertall – sentralisering vs pulverisering, behov for nye reguleringsplaner

Vurdering av 4 alternativer for å møte framtidens behov for helse- og omsorgstjenester i Vinje

Alternativ 2 Medium+

- ▶ Redusert vekst i antall sykehjemsplasser, erstattes med flere HDO
- ▶ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot; Utvidelse fra 16-24 plasser i nytt bygg på Rauland og nytt bygg på Åmot med 24 plasser
- ▶ **Tre** lokasjoner HDO

Alternativ 1 Stor

- ▶ Videreføre dagens praksis (tjenestenivå, dekningsgrad, organisering og antall lokasjoner) innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre
- ▶ Utbygging av 13 nye sykehjemsplasser fram mot 2040
- ▶ 24 nye HDO på Rauland
- ▶ **Tre** lokasjoner HDO

Alternativ 3 Medium

- ▶ Nytt HDO-bygg på Rauland og nytt kombibygg på Åmot med 24 plasser
- ▶ Legge ned eksisterende HDO på Norheimstunet og Rauland
- ▶ Ingen flere sykehjemsplasser i 2040, økt andel korttidsplasser
- ▶ **To** lokasjoner HDO
- ▶ Felles hjemmetjeneste med to framskutte baser

Alternativ 4 Mini

- ▶ Samling av alle døgnbaserte tjenester, **en** lokasjon - alt på Åmot
- ▶ Ingen flere sykehjemsplasser i 2040, økt andel korttidsplasser
- ▶ Felles hjemmetjeneste med to framskutte baser

Vurdering av 4 alternative løsninger med fokus på lokasjoner for HDO

Åmot

Alternativ 1: Ingen nye botilbud med mulighet for døgntjeneste

Alternativ 2: Nytt HDO bygg med 24 plasser

Alternativ 3 og 4: Nytt kombinasjonsbygg med 24 plasser og egnede leiligheter

Rauland

Alternativ 1: 24 nye plasser

Alternativ 2 og 3: utvidelse fra 16-24 plasser i nytt bygg

Alternativ 4: Avvikling

Norheimstunet

Alternativ 1 og 2: Videreføring av dagens praksis

Alternativ 3 og 4: Avvikling

Her skissers 4 forskjellige valg for fremtidig satsing på HDO for mulig vurdering hvilken effekt disse har for:

- ▶ Kvalitet på behandlingstilbudet – fag
- ▶ Folk – ansatte
- ▶ Økonomi
- ▶ Samfunnseffekter

Metodikk for skåring av alternativene på workshopen 23. mars 2026

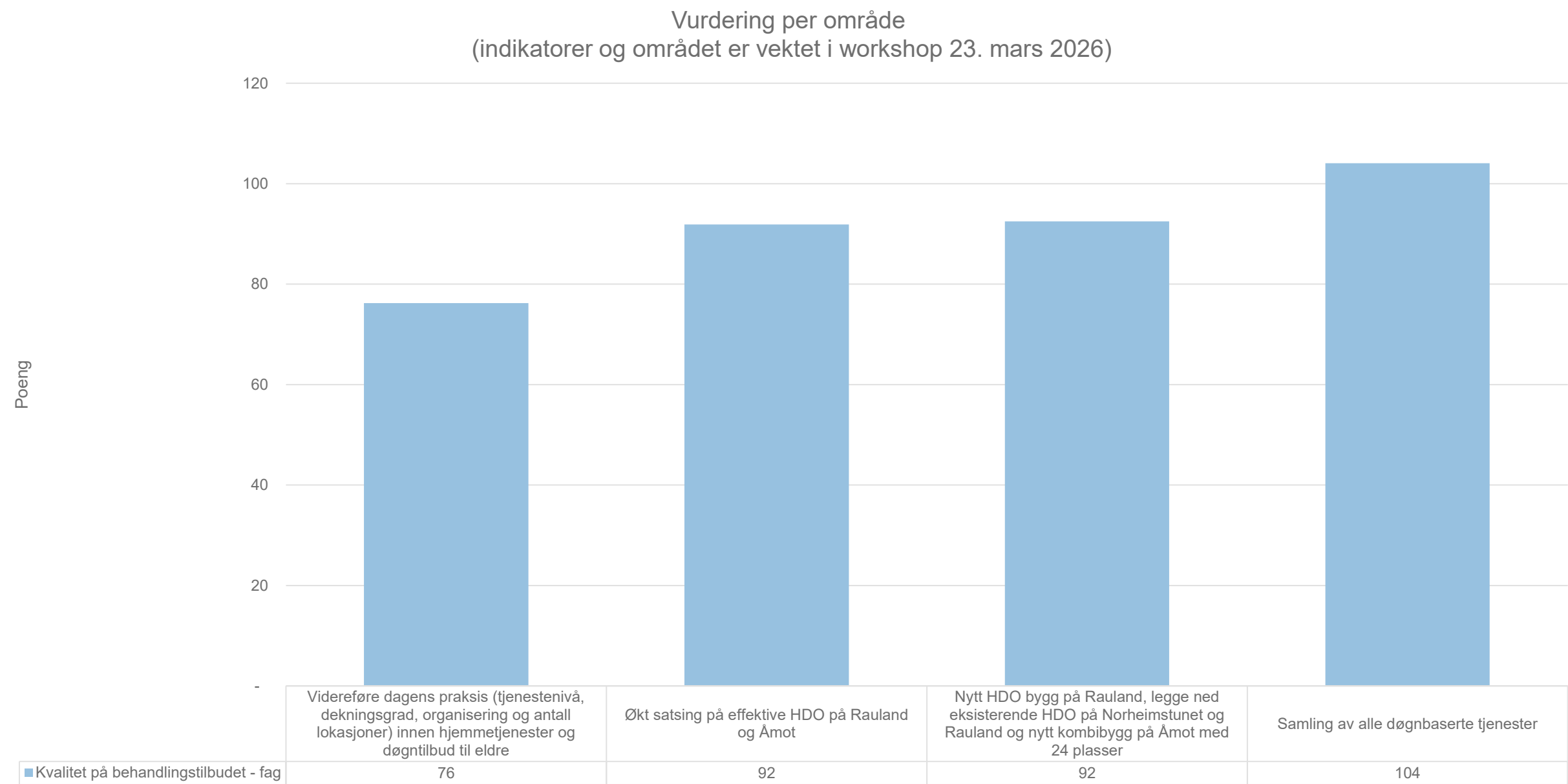
Skåringsalternativene	Beskrivelse	Kommentarfeltet
1	Verdi «1» og/eller rødt gis når alternativet vurderes svært lite godt innenfor delkriteriet	Bruk gjerne kommentarfeltet for å beskrive forskjellene på skåringen i de ulike alternativene
2	Verdi «2» og/eller oransje gis når alternativet vurderes lite godt innenfor delkriteriet	
3	Verdi «3» og/eller gult gis når alternativet vurderes godt innenfor delkriteriet	
4	Verdi «4» og/eller grønt gis når alternativet vurderes svært godt innenfor delkriteriet	

- ▶ For hver av alternativene skal det gjøres en kvantitativ og kvalitativ vurdering og skåring av de seks dimensjonene «fag, folk og økonomi, samfunnseffekter, gjennomførbarhet og samarbeid/synergier»
- ▶ Under hver av disse dimensjonene er det beskrevet en rekke delkriterier for å gi en mest mulig helhetlig vurdering
- ▶ Delkriteriene er vektet mot hverandre etter innspill i workshopen

Vurdering av delkriteriene innen «kvalitet på behandlingstilbudet» for innbyggerne ved de fire alternativene

Delkriterier	Alternativ 1 Stor Videreføre dagens praksis innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Alternativ 2 Medium+ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Alternativ 3 Medium Ny HDO på Rauland og kombibbygg på Åmot, legge ned dagens HDO på Norheimstunet og Rauland	Alternativ 4 Mini Samling av alle døgnbaserte tjenester	Vekting av området og de enkelte indikatorene
Kvalitet på behandlingstilbudet - fag					4,3
Bedre kontinuitet og helhet i omsorgen	2,0	2,7	2,7	3,4	4,3
Økt trygghet for pasientene	2,4	3,4	3,1	3,5	4,4
Evne til implementering og hente ut effekt av ny teknologi (tjenesteinnovasjon)	1,9	3,1	3,2	3,8	3,5
Nærhet til tilbudet - reiseavstand	4,0	3,4	2,7	2,0	2,6
Reduserer/utsetter behovet for bruk av tjenester på et høyere nivå i innsatstrappa	2,2	2,7	2,9	3,3	4,4
Gir god avlastning og mulighet for nært samarbeid med pårørende	2,9	3,0	3,4	3,3	3,5
Pasient rett hjem fra sykehus - unngår utskrivningsklare pasienter på sykehus	2,7	3,0	3,0	4,0	3,6
Flere innbyggere klarer seg uten kommunale tjenester	2,3	2,8	3,1	3,5	4,2

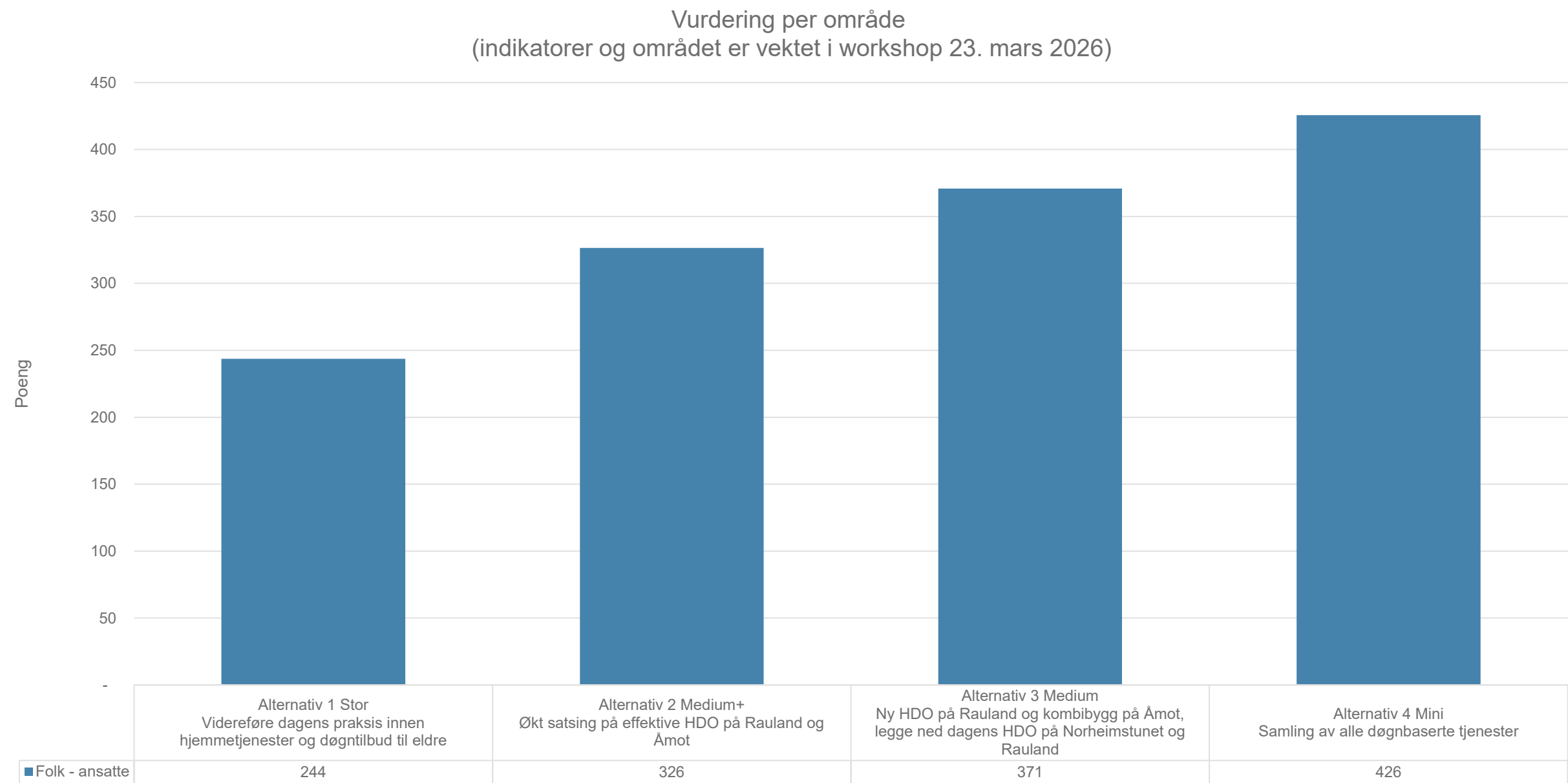
Samlet vurdering av kvalitetsdimensjonen på behandlingstilbudet for innbyggerne i de 4 alternativene

Vurdering av delkriteriene for «ansatte i tjenestene» i de fire alternativene

Delkriterier	Alternativ 1 Stor Videreføre dagens praksis innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Alternativ 2 Medium+ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Alternativ 3 Medium Ny HDO på Rauland og kombibbygg på Åmot, legge ned dagens HDO på Norheimstunet og Rauland	Alternativ 4 Mini Samling av alle døgnbaserte tjenester	Vekting av området og de enkelte indikatorne
Folk - ansatte					3,9
Evne til rekruttering av fagkompetanse	2,4	3,4	3,7	4,2	4,5
Tilgjengelig kompetanse	2,4	3,5	3,8	4,2	4,6
Robust og tverrfaglig fagmiljø	2,2	2,9	3,4	4,2	4,4
Sikkerhet på arbeidsplassen	2,4	2,9	3,6	4,1	4,3
God bemanningskontinuitet	2,4	3,2	3,6	4,2	4,2
Mulighet til faglig utvikling og fordypning	2,4	3,1	3,5	3,9	4,4

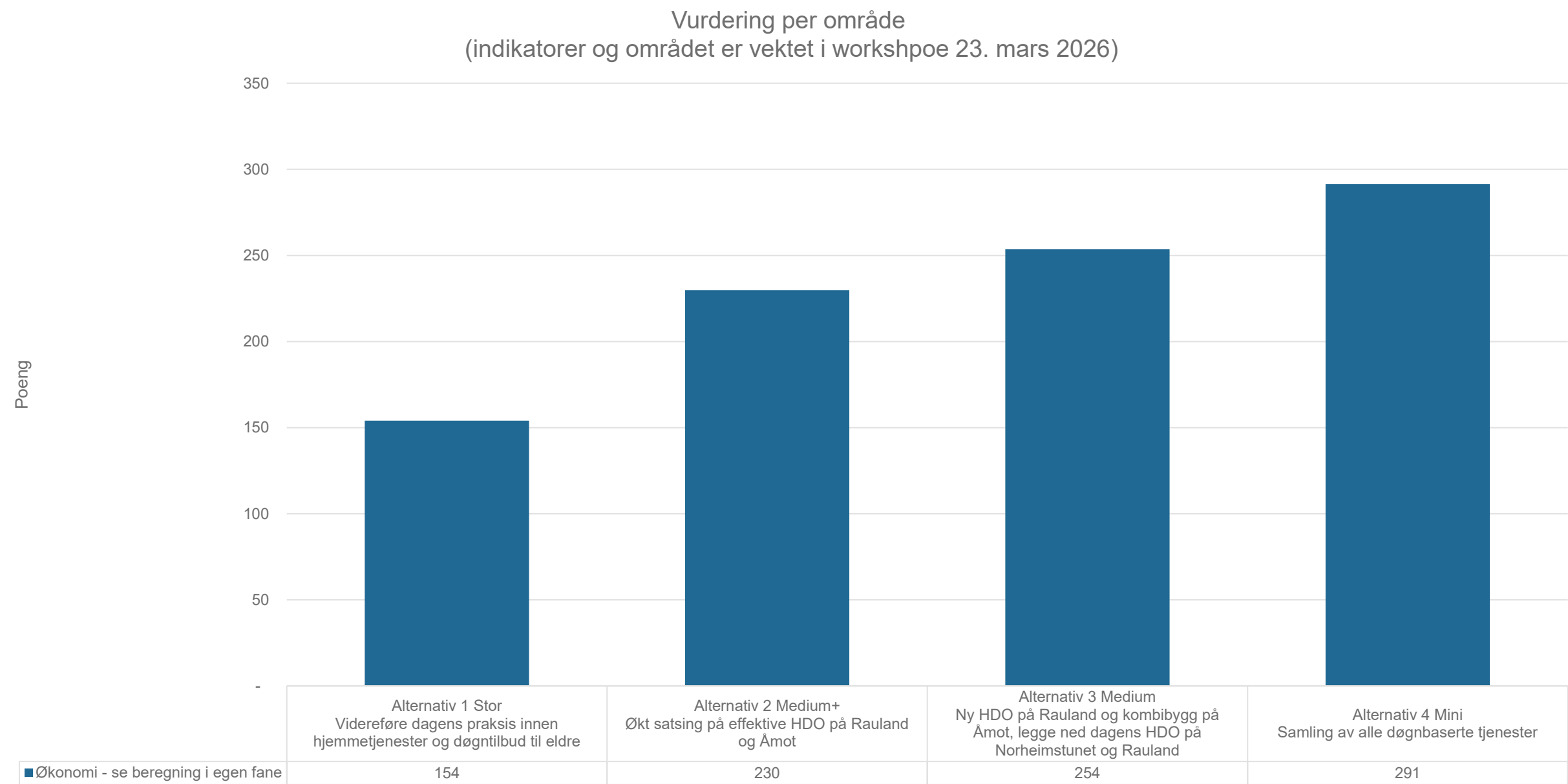
Samlet vurdering av dimensjonen «ansatte i tjenestene» for de 4 alternativene

Vurdering av delkriteriene innen økonomi for de fire alternativene

Delkriterier	Alternativ 1 Stor Videreføre dagens praksis innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Alternativ 2 Medium+ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Alternativ 3 Medium Ny HDO på Rauland og kombibbygg på Åmot, legge ned dagens HDO på Norheimstunet og Rauland	Alternativ 4 Mini Samling av alle døgnbaserte tjenester	Vekting av området og de enkelte indikatorne
Økonomi					3,4
Lave driftskostnader	1,6	3,1	3,4	4,3	3,8
Redusert behov for eksterne kjøp	2,2	3,1	3,5	3,9	3,8
Lave investeringsbehov	2,8	2,6	2,9	3,1	2,6
Mulighet for Husbank-finansiering	2,1	3,3	3,8	4,6	3,8
Unngår kostnader - flere innbyggere klar seg uten kommunale tjenester	2,2	3,4	3,5	3,6	3,9
Reduserer behov for overtid, innleie og vikarbruk	1,6	2,6	2,9	3,4	4,4

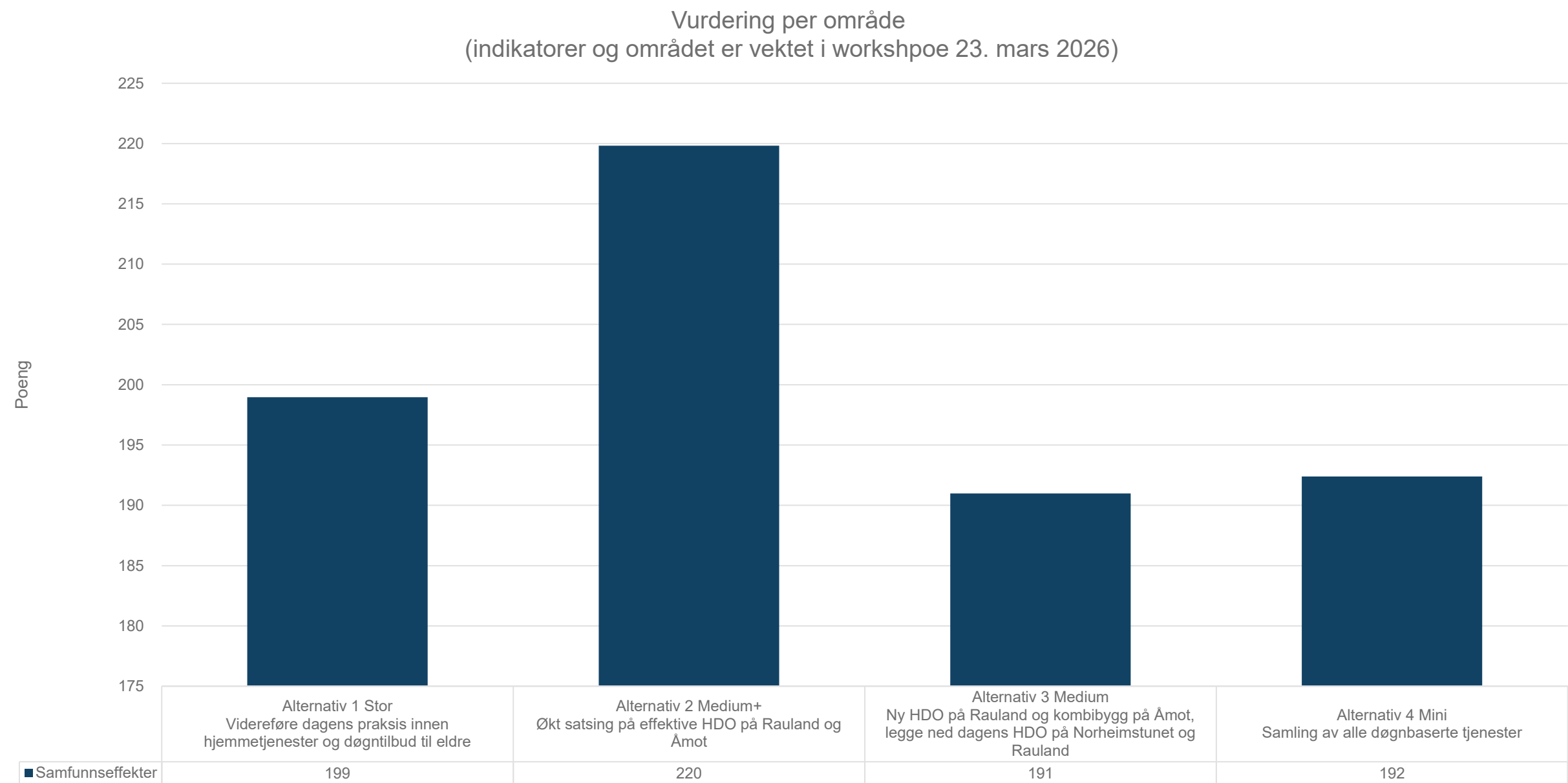
Samlet vurdering av økonomi-dimensjonen for de fire alternativene

Vurdering av delkriteriene innen «samfunnseffekter» for de fire alternativene

Delkriterier	Alternativ 1 Stor Videreføre dagens praksis innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Alternativ 2 Medium+ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Alternativ 3 Medium Ny HDO på Rauland og kombibbygg på Åmot, legge ned dagens HDO på Norheimstunet og Rauland	Alternativ 4 Mini Samling av alle døgnbaserte tjenester	Vekting av området og de enkelte indikatorne
Samfunnseffekter					3,6
Gir et positivt omdømme	3,3	3,2	2,5	2,7	3,3
Reduserer miljøbelastningen	3,2	3,0	2,4	2,5	2,7
Utvikling av lokalsamfunnet	3,1	3,5	3,5	2,6	3,6
Mulighet for fleksibel vekst når behovene øker	2,4	3,4	3,2	3,4	4,3
Innbyggernes likeverdighet til tjenester	3,1	3,3	2,6	3,0	4,6

Samlet vurdering av dimensjonen «samfunnseffekter» ved 4 alternativer

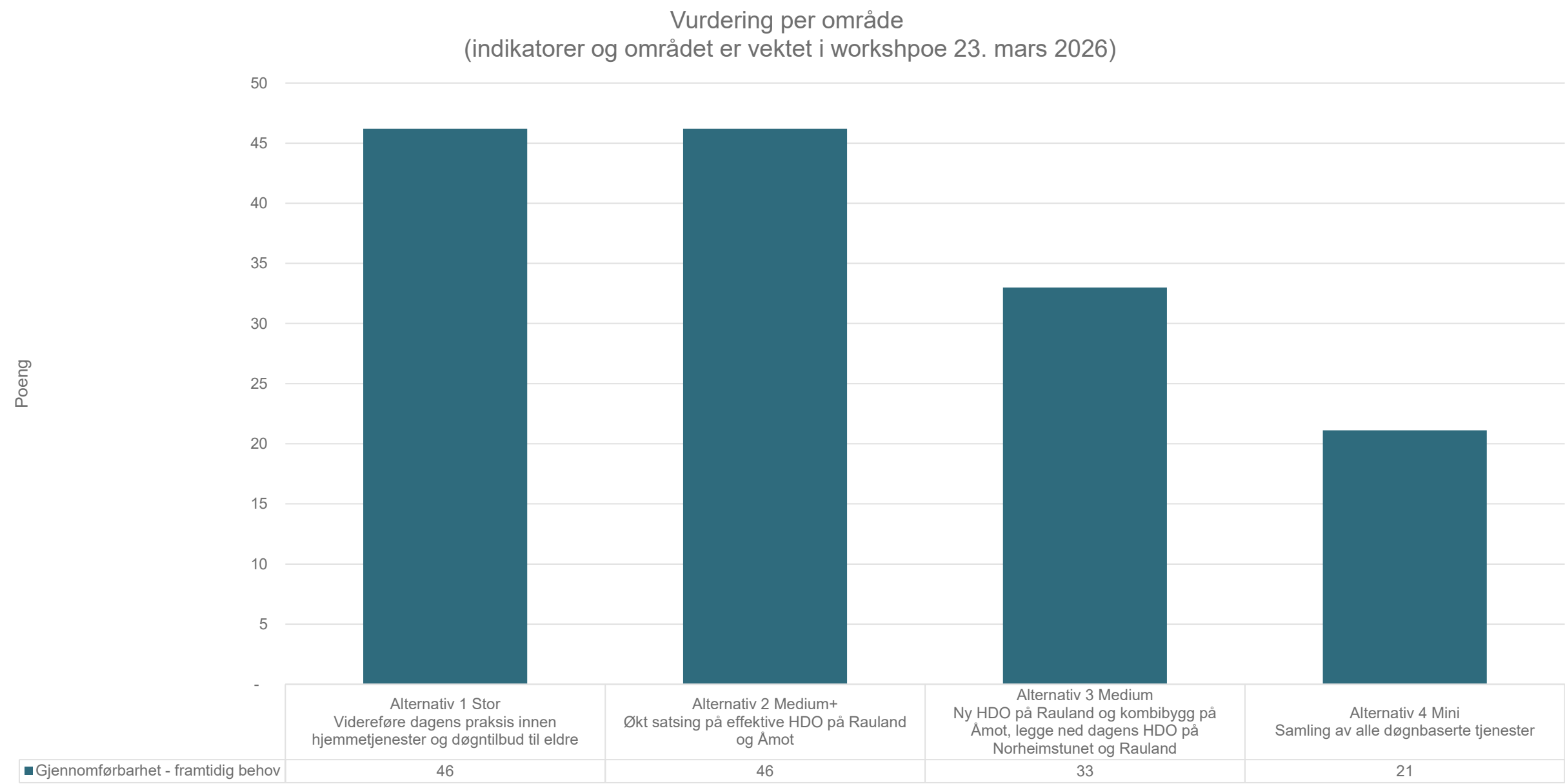

Vurdering av delkriteriet politisk vilje under dimensjonen «gjennomførbarhet» i de fire alternativene

Delkriterier	Alternativ 1 Stor Videreføre dagens praksis innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Alternativ 2 Medium+ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Alternativ 3 Medium Ny HDO på Rauland og kombibbygg på Åmot, legge ned dagens HDO på Norheimstunet og Rauland	Alternativ 4 Mini Samling av alle døgnbaserte tjenester	Vekting av området og de enkelte indikatorene
Gjennomførbarhet - framtidig behov					4,4
Politisk vilje	3,5	3,5	2,5	1,6	3,0

Samlet vurdering av dimensjonen «gjennomførbarhet» i de 4 alternativene

(Kun skåring av «politisk vilje»)

Samfunnseffekter og gjennomførhet i de 4 alternativene

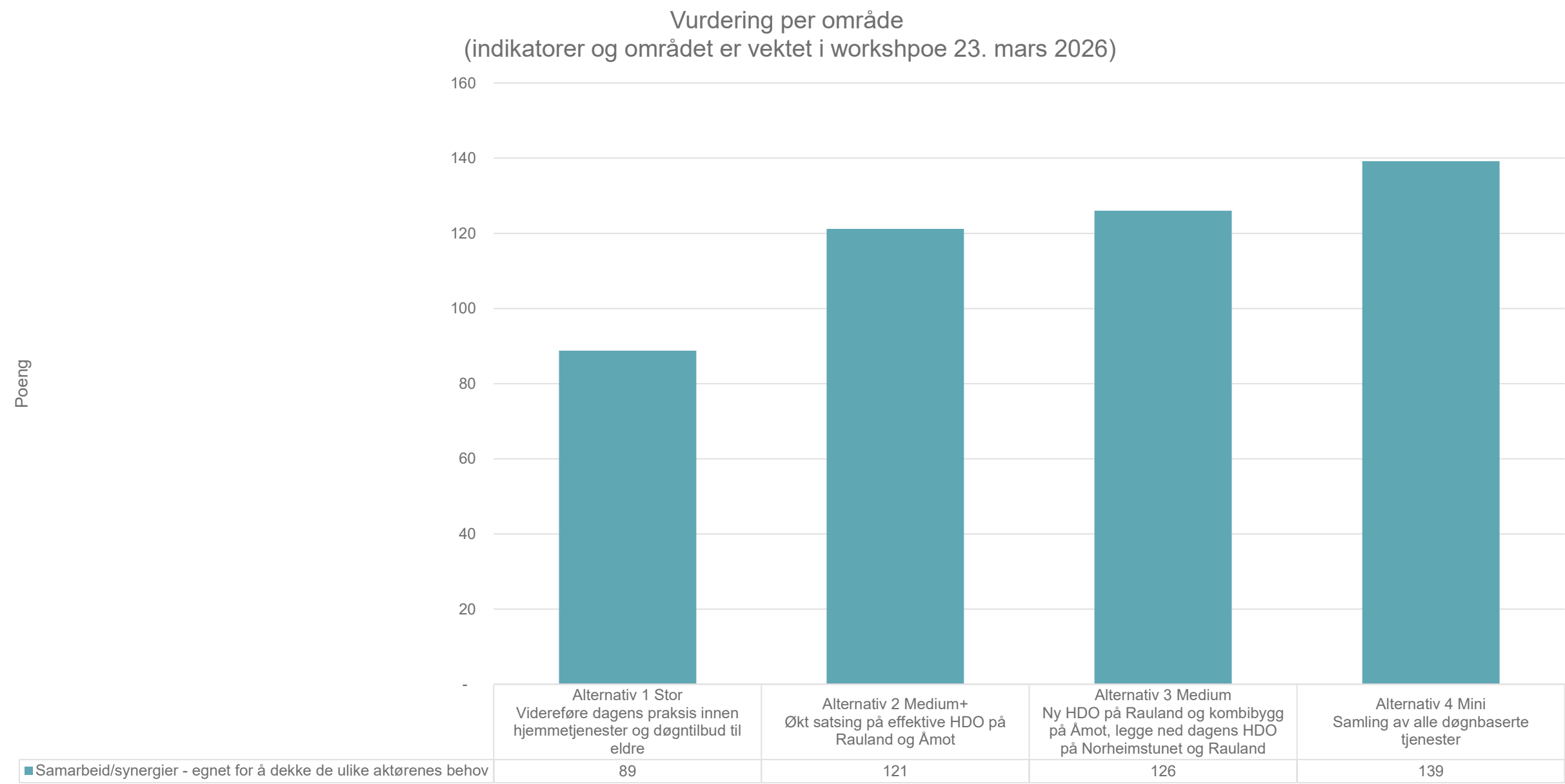
	Alternativ 1 Stor	Alternativ 2 Medium+	Alternativ 3 Medium	Alternativ 4 Mini
Hovedkjennetegn	Videreføre dagens praksis (tjenestenivå, dekningsgrad, organisering og antall lokasjoner) innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Nytt HDO bygg på Rauland, legge ned eksisterende HDO på Norheimstunet og Rauland og nytt kombibygge på Åmot med 24 plasser	Samling av alle døgnbaserte tjenester
Samfunnseffekter				
Gir et positivt omdømme				
Reduserer miljøbelastningen				
Utvikling av lokalsamfunnet				
Mulighet for fleksibel vekst når behovene øker				
Innbyggernes likeverdighet til tjenester				
Gjennomførbarhet - framtidig behov				
Tidshorisont igangsetting				
Eierstyring over aktuelle tomter og prosjekter				
Politisk vilje				
Er alternativet hensiktsmessig for å løse Helse og meistrings prioriterte oppgaver				
Gir alternativet rom for å kunne ivareta nye behov og oppgaver				
Samarbeid/synergier - egnet for å dekke de ulike aktørenes behov				
Hjemmetjenesten				
Sykehjemmet - kort- og langtidsplasser				
Legetjenesten				
Eiendom og plan				
Spesialisthelsetjenesten				

- Samarbeid/ synergier – egnet for å dekke de ulike aktørenes behov

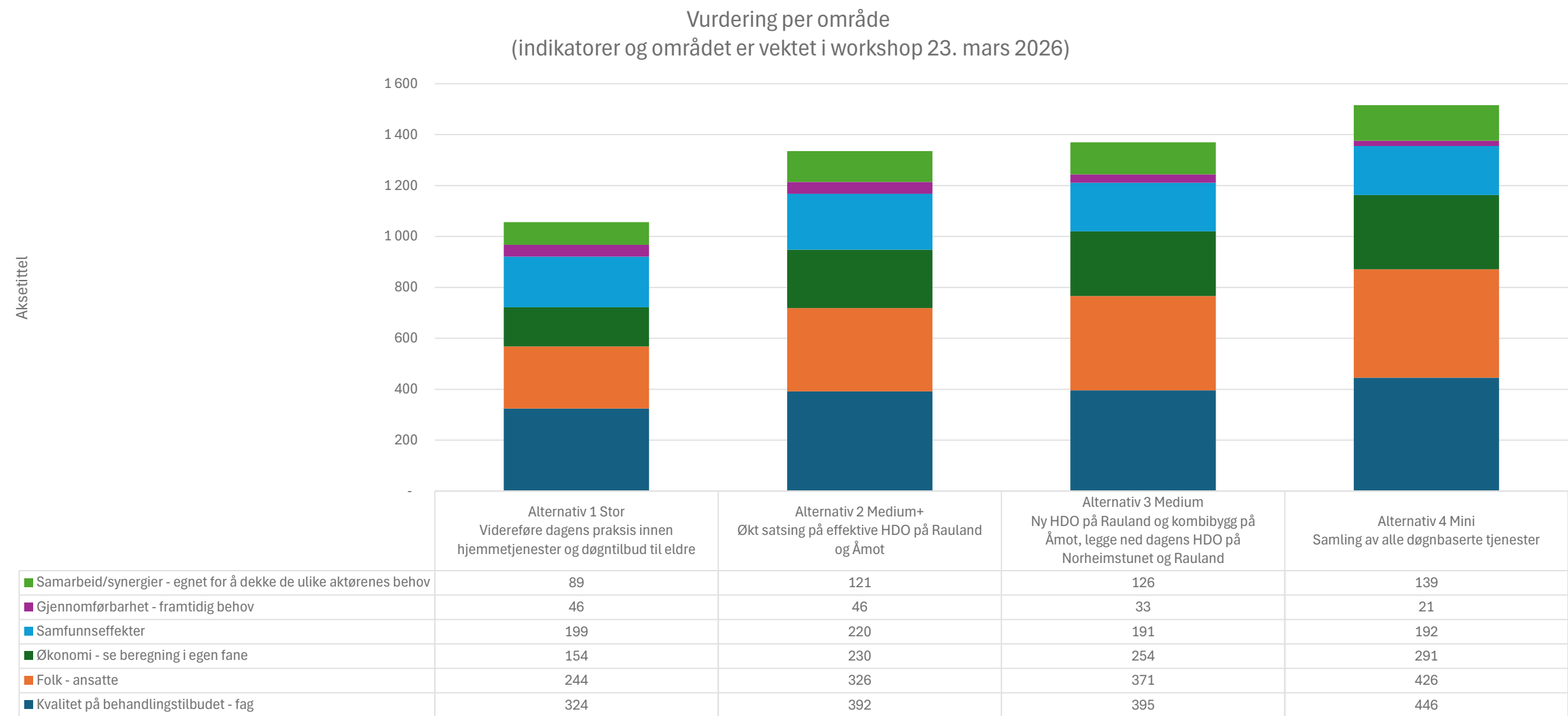
Vurdering av delkriteriene under dimensjonen «samarbeid/synergier»

Delkriterier	Alternativ 1 Stor Videreføre dagens praksis innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Alternativ 2 Medium+ Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Alternativ 3 Medium Ny HDO på Rauland og kombibbygg på Åmot, legge ned dagens HDO på Norheimstunet og Rauland	Alternativ 4 Mini Samling av alle døgnbaserte tjenester	Vekting av området og de enkelte indikatorene
Samarbeid/synergier - egnet for å dekke de ulike aktørenes behov					4,0
Hjemmetjenesten	2,9	3,4	3,3	3,1	3,0
Sykehjemmet - kort- og langtidsplasser	2,7	3,4	3,4	4,2	3,0
Legetjenesten	1,8	3,3	3,8	4,3	3,0

Samlet vurdering av dimensjonen «samarbeid/synergier» i de 4 alternativene

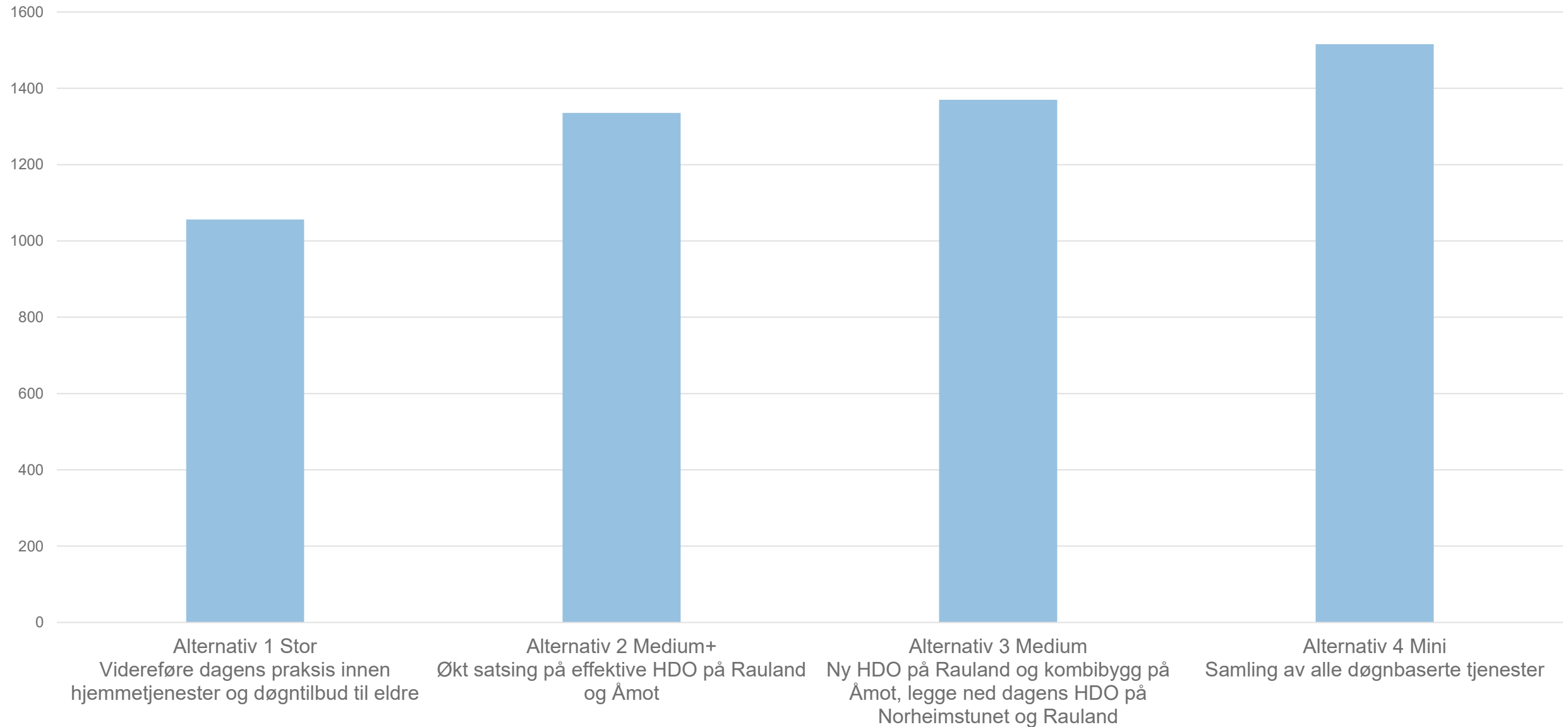

Samlet vektet vurdering av de fire alternativene med hoveddimensjonene

Samlet vektet vurdering av de fire alternativene

Vurdering i workshop 23. mars 2026

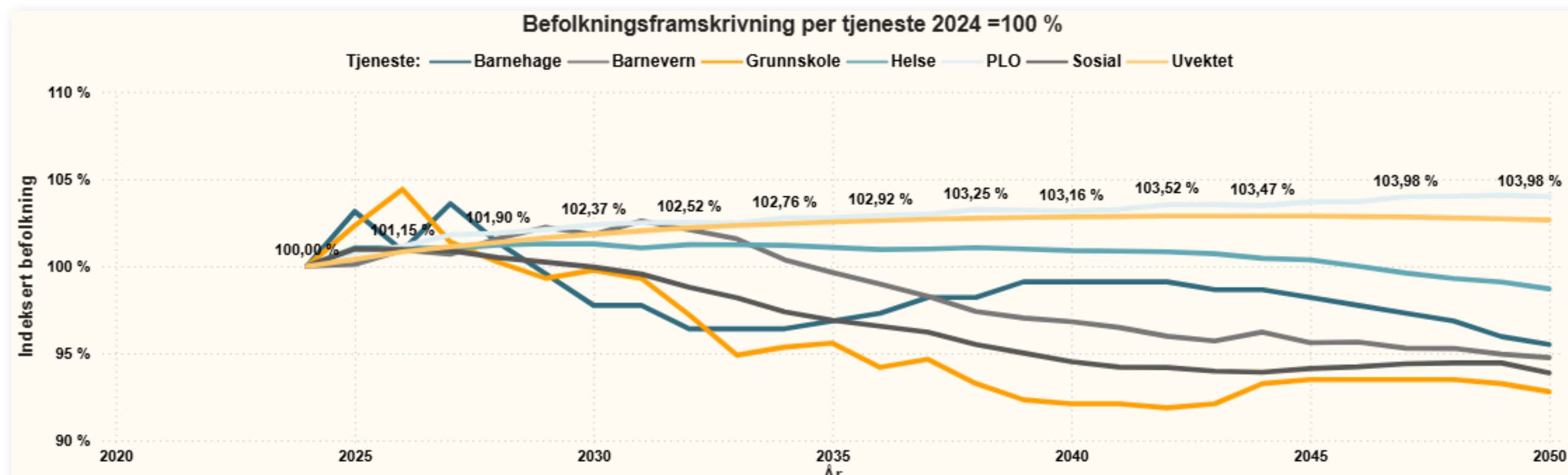

Ønsket utvikling for Vinje

- I hvilken grad mener du at alternativene som er vurdert møter framtidens behov på en god måte?
- Drøfte styrker og svakheter for fire ulike scenarier/alternativ

Hvordan kan vi møte framtiden for å unngå kommunal kollaps?

Framskrivninger av innbyggere i kommunen

basert på SSB MMMM alternativet per juli 2024, befolkningstall 2024 er fra januar 2025

K-4036 Vinje	2024	2025	2030	2040	Endring 2024 - 2040	Endring i %
Innbyggere 0-17 år	749	761	739	704	-45	-6,0 %
Innbyggere 18-49 år	1 385	1 375	1 401	1 368	-17	-1,2 %
Innbyggere 50-66 år	920	916	891	811	-109	-11,8 %
Innbyggere 67-79 år	577	586	594	692	115	19,9 %
Innbyggere 80-89 år	186	201	265	313	127	68,3 %
Innbyggere 90 år og over	34	36	41	81	47	138,2 %
Sum innbyggere	3 851	3 875	3 931	3 969	118	3,1 %

Spreke eldre: – 70 kan bli det nye 50

Eldre i Norge blir stadig kjappere i hodet. Forskning tyder på at dagens 70-åringer er i ferd med å bli like spreke mentalt, som 50-åringer var for bare få tiår siden.

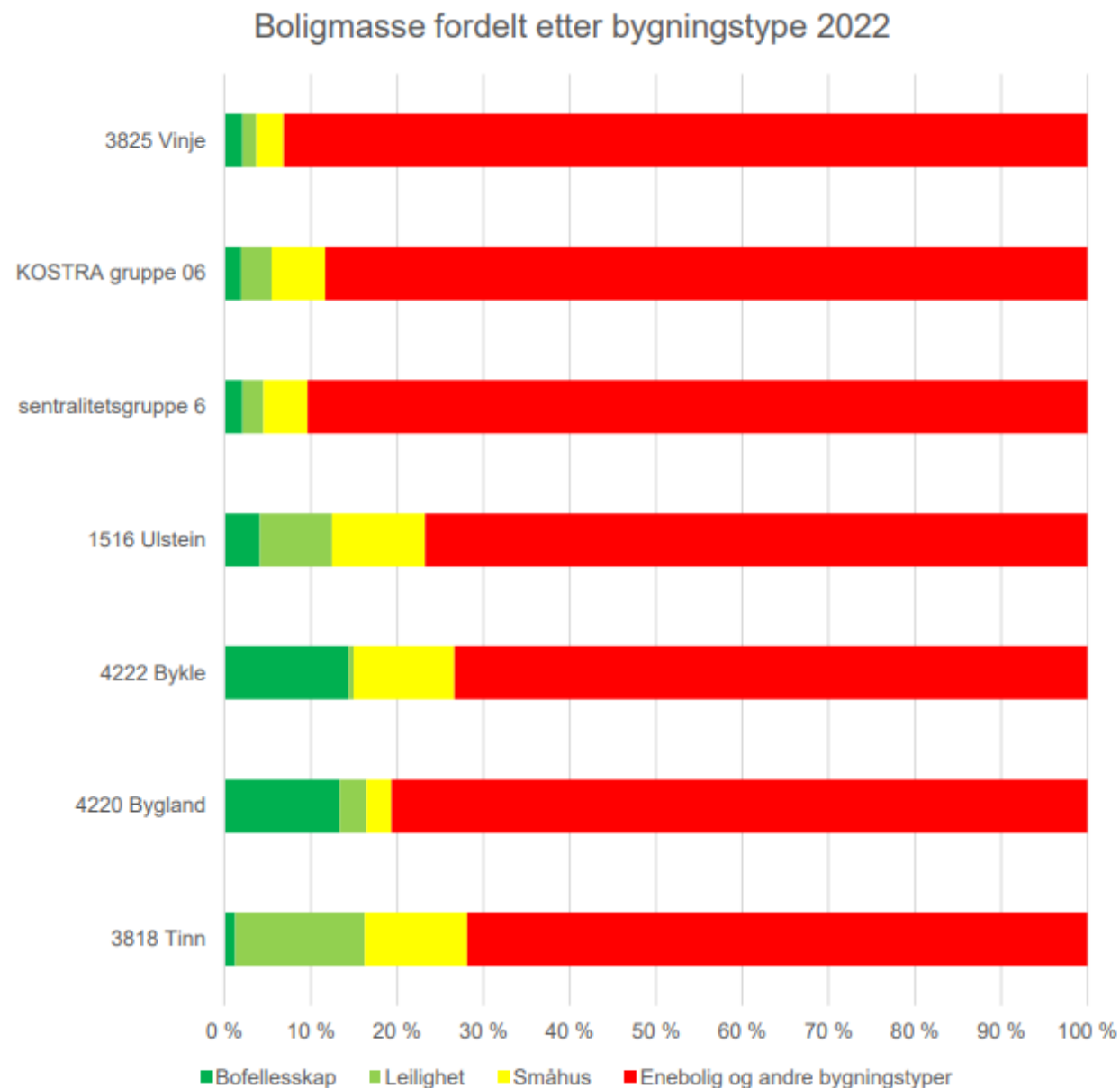
[Jan-Erik Wilthil](#)

Journalist

Publisert i dag kl. 12:55

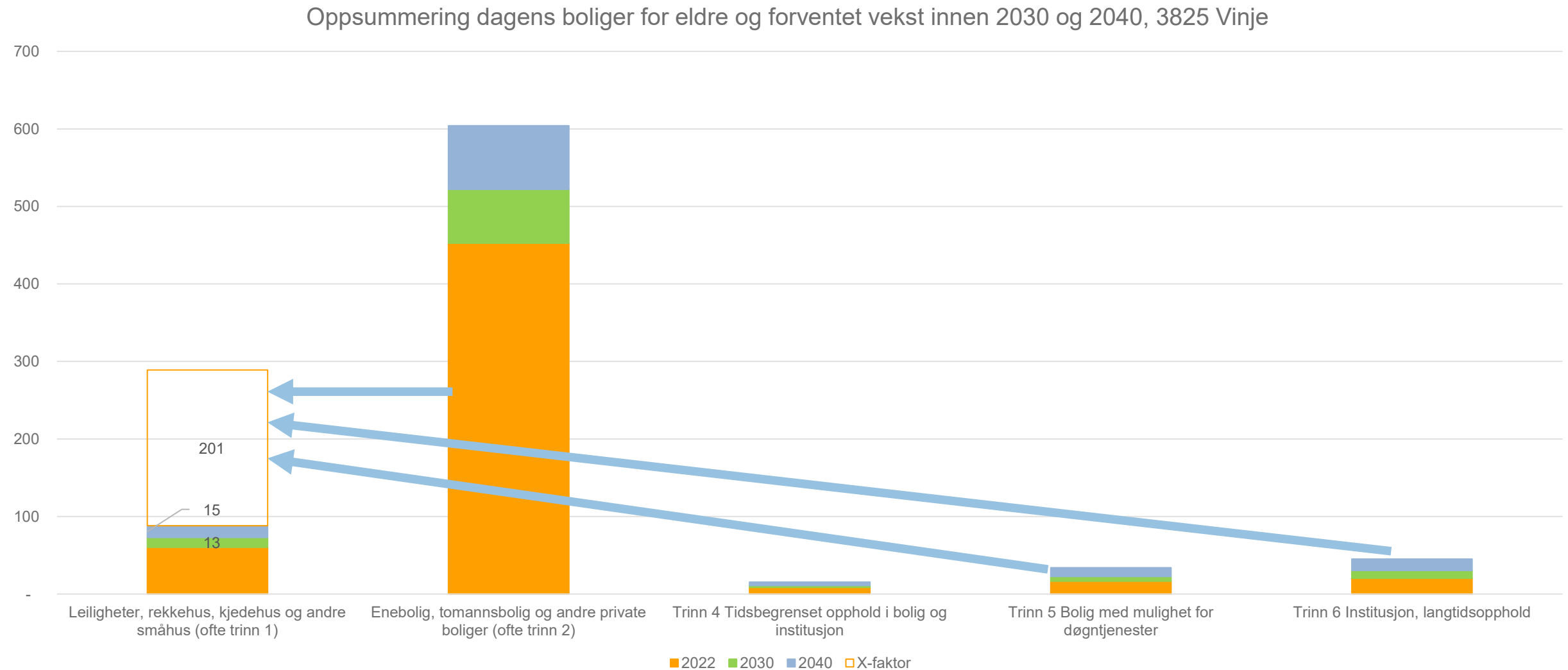
Utfordringer i det lokale boligmarkedet med få egnede boliger for eldre, gir økte kostnader til eldreomsorgen i Vinje

- ▶ Befolkningsendringene utfordrer kapasiteten i kommunene
- ▶ Mange kommuner opplever allerede en bemanningskrise i helse- og omsorgstjenestene
- ▶ Utfordringer i dagens boligmarked og i det lokale boligmarkedet, gir økte kostnader til pleie og omsorg
- ▶ Innbyggerne har manglende evne og muligheter til å gjøre gode boligvalg
 - ▶ Husene og folkene passer ikke sammen - for få egnede boliger for eldre
 - ▶ Stort behov for en mer diversifisert boligstruktur med flere bofellesskap og leiligheter for eldre i gode bomiljø i «5-minutters tettsteder»

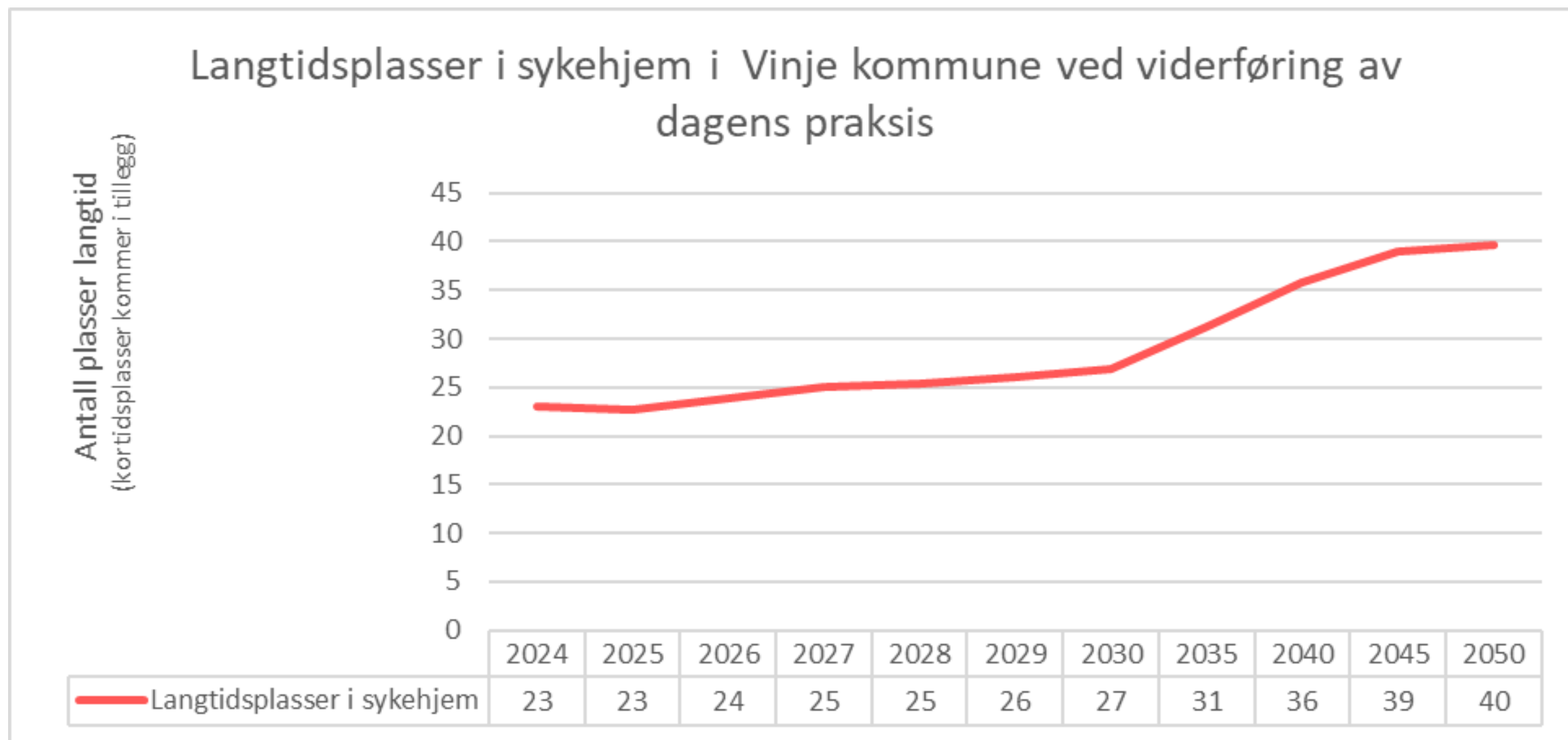
Eldre innbyggere i Vinje vil benytte 230 flere boliger enn i dag

- hvor har de størst mulighet til å bo og leve godt?

Pilene viser mulig og ønsket endring i boligsammensetning i framtiden. Ved å tilrettelegge for flere egnede boliger og bomiljø for eldre på trinn 1 i boligtrappen, vil kommunen kunne redusere framtidig behov for høyere trinn i boligtrappen

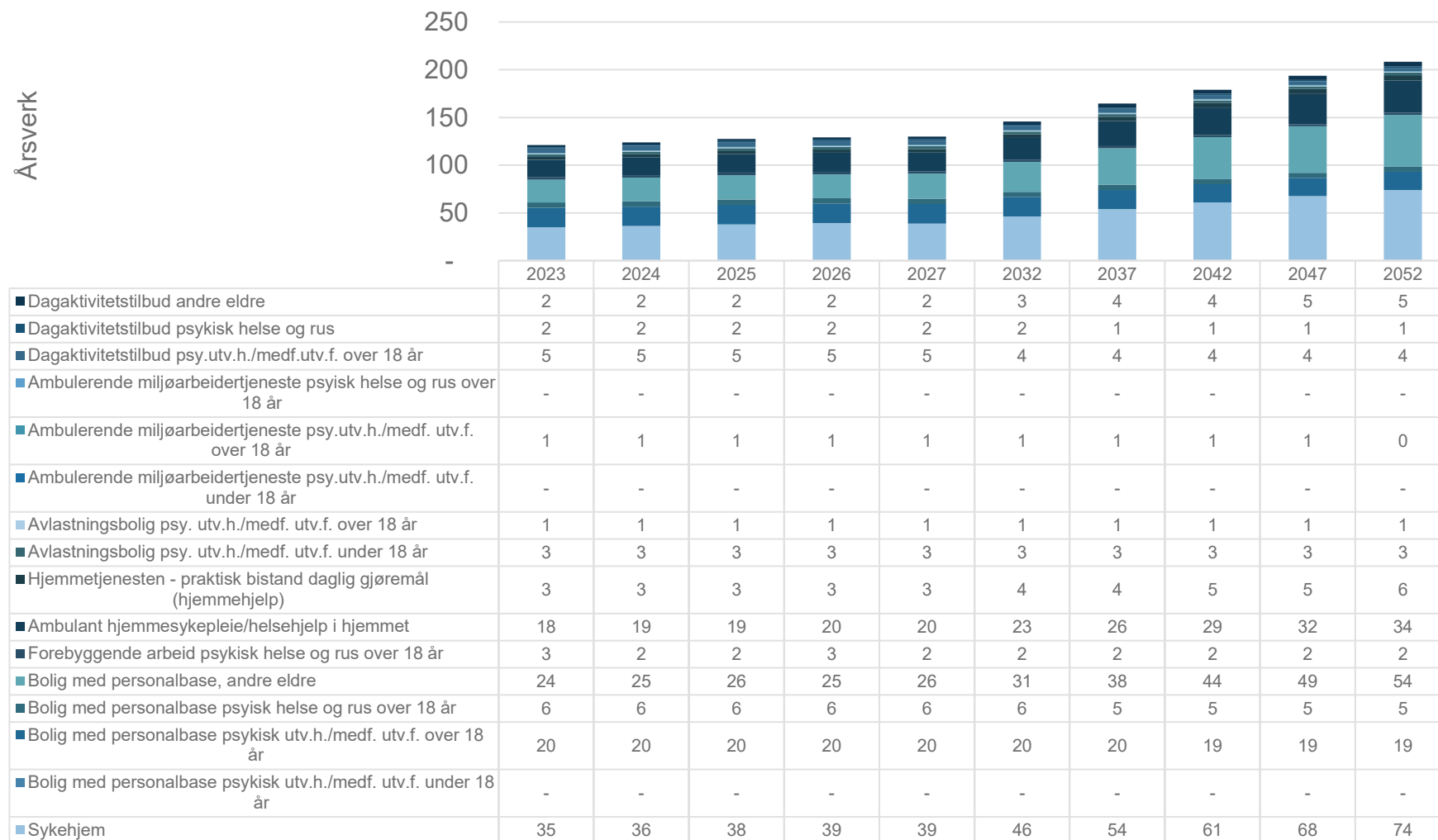
Fremtidig behov for langtidsplasser ved videreføring av dagens praksis

Behov for å endre dagens tjenestepraksis

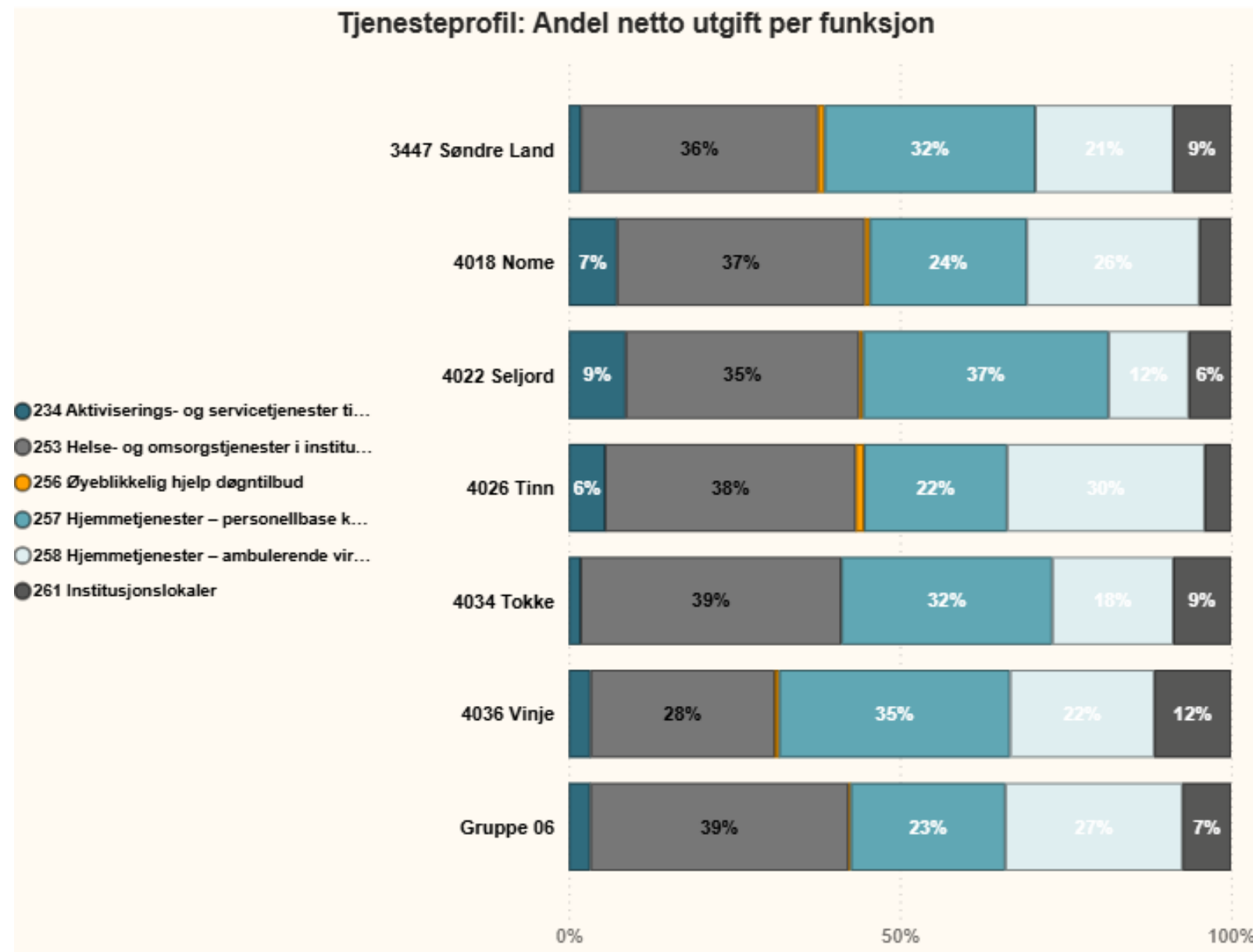
Dagens tjenestenivå og sammensetning vil være utfordrende å rekruttere nok ansatte til

Årsverksframskrivning for Vinje ved demografisk framskrivning av årsverk basert på brukergruppeanalyse for 2023

- ▶ Figuren viser antatt behov for årsverk i Vinje kommune i årene fremover om vi leverer tjenester på dagens nivå og kun justerer for forventet antall innbyggere per aldersgruppe.
- ▶ Det er i dag 121 årsverk knyttet til pleie- og omsorgstjenestene. Det forventes at behovet i 2030 vil være 19 årsverk høyere og i 2040 53. Dette vil medføre et omfattende rekrutteringsbehov utover den normale utskiftning som til enhver tid finnes.
- ▶ Agenda Kaupang erfarer fra en rekke kommuner at rekruttering blir mer og mer krevende. Vi mener derfor at å vokse smartere for Vinje må innebærer å dreie tjenester til mindre arbeidsintensive og samtidig strategisk arbeide for et godt omdømme og arbeidsmiljø slik at kommunen har de beste forutsetninger for å kunne rekruttere i framtiden.

Hva er en bærekraftig tjenesteprofilen innen pleie og omsorg?

Vurdering av fire alternativ for framtidens helse- og meistringstenester i Vinje

- ▶ «Heilskapleg innsatstrapp» som felles rammeverk for prioriteringar og tenesteutvikling i Helse og meistring
- ▶ Workshop alternativanalyse 23. mars 2026
- ▶ Arbeidsmøte med ledere og tillitsvalgte kl. 12-14:15

AGENDA
KAUPANG

Agenda Kaupang bidrar til omstilling og utvikling av offentlig sektor. Vi bistår ledere og medarbeidere med faktabaserte beslutningsgrunnlag og effektivisering av prosesser. Agenda Kaupang gjennomfører analyser og rådgiving innen ledelsesutvikling, styring, økonomi, organisasjonsutvikling og digitalisering.

